

Ürenicinin adı, soyadı _____

Liıey _____

GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURA
XXVIII-ci Respublika olimpiadası

XII klas
Mardıń 6-8

I. Verili Őiri dikatlı okuyun. Sınışları tamannayın

Yaşamanın kuralları

Neyä sevindin bu dünnedä,
Aıan ne o sevda bilmedin?
Oldu mu yařamandan fayda,
Aıan bir uşak hiı büütmedin?

Kimä dayanacan bitkidä,
Aıan unukanı bakmadın?
Kimä küstün ihtärlında,
Aıan genıliindä buuşmadın?

(Vlad-Demir Karaganııu)

- Saygılı ürenicilər, ıalışın da Őirin ilk iki sıracınının soruşuna cuvap verin.
(5 cümlä)

***Neyä sevindin bu dünnedä,
Aıan ne o sevda bilmedin?***

7 bal

- Bu Őiirdä angı yaşamak kuralları iıin laf gider? Nicä düşünersiniz, ***bu kuralları tamannamak iıin adam yaşamasında ne yapabilir?*** Fikrinizi açııklayın.

günnär

6 bal

b) Birinci şiirdän üç işlik seçip, mutlak gelecek zamanda üzlerä görä onnarı diiştirin.

3 bal

c) “İhtärlunda” lafına morfolojiya analizini yapın.

3 bal

d) Verili sıracıklara sintaksis analizini yapın:

**Kimä dayanacan bitkidä,
Açan unukanı bakmadın?**

7 bal

III. Okuyun şiiri da aşadaki soruşlara cuvap verin:

Sendä ne var – kuru onu!

Zor annatmaa bana bunu:
Sendä ne var – kuru onu.
Çanak, çölmek, kaşık, tuzluk,
Uşak, adam, karı soluk.

Ne laf, ani sölenilmiş,
Ne da gençlik, ani geçmiş.
Lääzım olsun bizä paalı
Dostlar, kimä biz pek baalı.

Koru, kaybetmä, onnarsız
Yaşamamız bizim raatsız.
Geeri dönmöz geerki günnär,
Taa nicä kurulmuş dünnä!

Ana-boba, komşu, kardaş –
Onnarlan yaşamaa savaş!
Da olma bitkidä pişman,
Ani sän diilsin hiç insan,

**Zerä, ne kaybeler, onsuz
Yaşamamız geçer yolsuz.**

(Vasilisa Tukan)

a) *Acaba Vlad-Demir Karagançunun soruşlarına Vasilisa Tukan kendi şiirindü cuvap verer mi?t*

Cuvabınızı esaplayarkan, dooruluunuzu, avtorların laflarını kullanarak, inandırın.
(6 cümlä)

8 bal

b) “*Başiboş gezinärdilər*” – lafbirleşmesinä analiz yapın. Bir cümläylän onun maanasını açıklayın.

3 bal

c) Verili işliktän 5 iştennik hem 5 haliştennik kurun.

Gez

10 bal

e) İkinci şiirin son sıracıkların maanasını açıklayın. (4 cümlä)

*Zerä, ne kaybeler, onsuz
Yaşamamız geçer yolsuz.*

5 bal

IV. Aşaadaki cümlelerdä, kafesçiklerin erinä, punktuatıya nişannarını kullanın.

Aklısına getirer□ ani □gelärkän yolda □o kırk uçan sinek hem dä kırk kaçan böcek öldürmüştü□ Alêr bir tütün kiyatçıı da yazêr ona □ Kırk uçanı□ kırk ta kaçanı enseyän pelivan□ koyêr onu güüsünä da yatêr uyumaa□

Geçmeer çok da genä o iki dev tulumnan su almaa pınara geler□ Görerlär bu adamı□ okuyêrlar o yazıları da şaş kalêrlar□ korkudan titiremää çekederlär□ □Brä□ ne kuvetli adam□ O bizi var kolay kırsın□

(Masal – Kırk uçanı, kırk ta kaçanı)

6 bal